

Appendix A

Written observations of my own teaching practice.

Pianos 1

1. Na een keer spelen gelijk de vraag hoe het ging en of het lastig was. Leerling geeft aan wat lastig is. Docent vraagt om herhaling. Opnieuw spelen met stille hints van docent en achteraf deze theorie terugvragen.
2. Extra laag aan het nummer toevoegen door als docent mee te spelen, dit twee keer, een keer normaal en dan met een reflectiemoment tussendoor vanuit leerling. Tijdens tweede keer spelen verbale bevestiging van de reflectie momenten. Continu worden er nieuwe dingen toegevoegd, zoals dat docent een andere partij speelt, en worden dingen die mis gaan er uit gehaald, als de leerling vast loopt wordt er een kleine aanwijzing gegeven, als het veel voor komt wordt het spelen even stil gelegd om dat specifieke ding te oefenen. Leerling kiest wat de vervolgstappen zijn in de les. Na het spelen samen met leerling de moeilijke punten benoemd. Leerling mag zelf beslissen wat ze gaat oefenen thuis. We proberen het al een klein beetje in de les om hier aan te proeven. Tijdens dat de leerling speelt, schrijft docent het huiswerk op.
3. Docent moet iets opzoeken voor het volgende nummer. Leerling kan alvast wat spelen en hoeft niet te wachten.
4. Nieuwe nummer, docent geeft feedback over hoe het gaat. Vraagt wat leerling thuis wil met het lied en geeft tips wat ze er mee kan gaan doen.
5. Leerling ruimt op, docent schrijft laatste dingen op.

Zangles 1

1. Eerste 5 minuten van les bestaat uit kletsen.
2. Eerste zang is met opwarmen. Docent doet in het begin alles mee. Veel herhaling van korte oefening. Veel meer overtuiging vanuit docent nodig om iets te doen. Veel meer kritiek vanuit leerling op zichzelf. Korte oefening met gelijk feedback op wat ze doen. Positief en dan gelijk volgende oefening.
3. Tweede zangoefening, docent doet alles mee. Alles wordt gedaan op verzoek van docent. Docent leidt de hele les. Moet veel aanmoedigen, en aansturen. Heel veel herhaling. Veel instructies vanuit docent over hoe dingen moeten gaan. Tijdens het inzingen al allemaal technieken herhalen en met de inzingoefeningen worden allerlei oefeningen gedaan die te maken hebben met verschillende manieren van zingen. Halverwege les eerste vraag, hoe voelt dat.
4. Gedeelte luisteren naar bepaalde aspecten in de muziek, luisteren naar originele nummers. Hier over praten.
5. Nummer gekozen, docent speelt piano leerlingen zingen, docent zingt soms ook mee. Feedback geven aan de hand van wat docent hoort. Dit gaat niet over techniek, maar over emotie en expressie. Docent gebruikt vooral imitatie en voorbeeld.
6. Huiswerk komt niet aan bod in deze les.

Zangles 2

1. Terugvragen hoe het thuis gegaan is en wat ze geoefend heeft. Er vallen stiltes omdat docent partijen moet opzoeken op telefoon. Dus tijdens het opzoeken stelt docent vragen over het oefenen thuis.
2. Inzingen, docent kiest de oefeningen. Veel herhaling, docent geeft steeds na elke keer spelen nieuwe instructie, gericht op dynamiek, fysieke houding. Docent doet veel mee. Na oefeningen terugvragen hoe de leerling zich erbij voelt en wat leerling merkt. Volgende oefening wordt bepaald door docent, veel herhaling. Aan de hand van de dingen die moeilijker wordt theorie uitgelegd. Een blok theorie wordt uitgelegd doordat de oefening die gedaan wordt dat nodig heeft. Leerling vindt het best lastig, samen voorgedaan en geoefend. Huiswerk wordt hierover opgeschreven. Samen besproken of huiswerk duidelijk is.
3. Zingen van nummer, refrein twee keer gedaan, of lekker te zingen. Er kloppen wat technische aspecten nog niet, de noten wordt gecorrigeerd. Er wordt gevraagd of dit anders aan voelt of de leerling doorheeft dat dit andere noten zijn en dit is gelukkig is. Deze nieuwe stukjes worden geoefend en in het hele stuk geplakt. Docent geeft positieve feedback hierop. Ook worden ritmische stukjes eruit gehaald
4. Als het gelukt is om de technische aspecten eruit te halen, gaan we kijken naar het huiswerk (zingen met emotie). Dit paar keer doen, en hierop verder borduren. Samen huiswerk bespreken aan de hand van wat hier uit komt.

Pianoles 2

1. Kort introductiepraatje over het weekend.
2. Begin van de les een vraag over de houding, zit de leerling goed? Wat heeft ze thuis gedaan? Waar wil ze mee beginnen. Leerling kiest zelf
3. Docent laat leerling eerst helemaal spelen en zelf uitzoeken hoe en wat, zonder al te veel in te grijpen. Na het een keer gespeeld te hebben wordt het nog eens doorgespeeld stukje voor stukje met behulp van docent. En de moeilijke stukjes samen uitgezocht. Daarna door naar het volgende nummer, leerling mag kiezen hoe we hieraan te werk gaan. Leerling speelt het weer door, docent luistert. Geef gerichte complimenten aan het eind over hoe het gespeeld is. Volgende stap om het liedje nog beter te spelen is samendoen, dus dat doen we ook. Als stukjes niet lukken speelt de docent ze even voor. We werken zo samen door het liedje heen. Speelt met het nummer omgaan door steeds van partij te wisselen. Samen huiswerk opschrijven.

Overeenkomsten

1. Zorgen dat de leerling het opgeschreven huiswerk begrijpt.
2. Introductiepraatje aan het begin van de les over hoe het met de leerling gaat.
3. Terugvragen naar hoe het huiswerk ging, dit is sterker bij pianoles.
4. Gedeelte repertoire gekozen door leerling
5. Een theorieonderdeel wordt behandeld als een leerling het tegenkomt in de les en het onduidelijk is.
6. Er wordt benadrukt dat fouten maken hoort bij leren en dat het helemaal oke is als iets niet in een keer lukt.

Verschillen

1. Warming up bij zangles, niet bij pianoles
2. Onderwerpen bij pianoles gaan veel over techniek en niet over expressie, bij zang gaan ze over beide en speelt expressie een veel grotere rol.
3. Repertoire bij piano breder door methode.
4. Leerling heeft tijdens pianoles veel meer zeggenschap over de les, wat doen we nu, wil je dat nog eens doen, wat ging goed, wat minder. Bij zangles bepaald de docent wat er gaat komen en wat de volgende stappen zijn.
5. Bij zangles wordt losse techniek aangeleerd tijdens het inzingen.
6. Veel meer herhaling tijdens zangles gericht op expressie en niet perse op correcte noten en ritme, bij pianoles wordt er veel herhaald tot noten en ritme kloppen en dan wordt er door gegaan.
7. Docent laat leerling tijdens pianoles veel meer zelf uitvogelen en grijpt alleen in als het nodig is, bij zangles is dit totaal niet het geval, docent is hier continu bij betrokken.
8. Flow van de zangles is minder omdat docent de duidelijke leiding neemt en leerling volgt, bij piano is het meer gelijk en kan de docent ook even wat opzoeken zonder dat de les verstoord raakt.
9. Bij pianoles geeft docent de leerling stille hints, bij zang kan dit niet.
10. Zangles wordt vaak onderbroken door het haperen van een stem, dit is anders dan bij pianoles waarbij vingers eigenlijk altijd wel werken.
11. Feedback tijdens de zangles is gericht en minder algemeen dan bij pianoles.
12. Bij pianoles bepaalt de leerling het huiswerk veel meer dan bij zangles.